

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ – ТҮЙНЕМЕ!

Түйнеме – терінің сыртқы қабатын зақымдаумен сипатталатын аса қауіпті инфекция. Адам үшін түйнемені жұқтыру көзі – ауыл шаруашылық малдары (ірі және ұсақ мүйізді малдар, жылқылар, түйелер, қойлар, ешкілер, шошқалар).

ТҮЙНЕМЕНІҢ ТҮРЛЕРІ

Аталған аурудың үш түрі бар:

- өкпелік түрі;
- ішектік түрі;
- тері бубондық түрі.

ТҮЙНЕМЕНІ ЖҰҚТЫРУ ҚАУПІ

Ауру жұқтырған жануарлармен және залалданған заттармен жұмыс істегенде – қолдың жарылған жерлері мен жарақаттар арқылы. Термиялық түрде жеткіліксіз өңделген, зарарланған ет пен суды тағамда қолданғанда. Залалданған ауамен дем алған кезде ауа тамшылары арқылы. Инфекция қоздырғышы суда болуы мүмкін, сондай-ақ, жүз жылға дейін топырақта сақтала береді.

АУРУ БЕЛГІЛЕРІ

- **Тері бубондық формасы** - инфекция түскенде терісі қышып, ірінді дақ пайда болады. Содан кейін дақ қабыршыққа айналып, 2-6 күннен кейін қара қабыршықпен жабылған уытты ойық жара болады, дене қызуы көтеріліп, басы ауырып, денесі қақсайды.
- **Ішектік формасы** - қатты іш ауырады, құсу және қан араласқан сұйық дәретпен сипатталады.
- **Өкпелік формасы** - дене қызуы көтеріліп, адам қатты қалтырайды, мол қақырық бөлінеді. 3-5 күннен кейін жедел өкпе тапшылығы пайда болып, естен тану мен өлім жағдайына әкеледі.

АЛДЫН АЛУДЫҢ НЕГІЗГІ ШАРАЛАРЫ:

1. Үй жануарларының күтімі кезінде жеке қорғаныс құралдарымен қолдану (рәзеңке қолғаптар, плащтар және т.б.);
2. Түйнемеге қарсы үй жануарларына профилактикалық вакцинация жасау;
3. Ауылшаруашылық жануарларын сату және сою кезінде санитарлық ережелерді сақтау;
4. Жануарларды алдын ала ветеринарлық тексеруден кейін сою;
5. Ет пен басқа да жануарлардың өнімдерін тек ветеринарлық куәландырудан кейін сату;
6. Кездейсоқ тұлғалардан ет пен сүт өнімдерін сатып алмау;
7. Түйнеме індетіне қарсы қасапшылар, ет және ет өнімдерін жинау, сақтау, тасымалдау, өңдеу және сатумен айналысатын тұлғалар, сонымен қатар түйнеме індетінің қолайсыз аумақтарында жұмыс істейтіндер алдын алу екпелерді алуы қажет.

ЕСТЕ САҚТАҢЫЗДАР! БҰЛ ІНДЕТ ӨТЕ ҚАУІПТІ!

Жамбыл облысының бас мемлекеттік санитарлық дәрігері
Қ.Ж.Қазанғаповтың редакциялауымен дайындалды
Құрастырған: Г.Мирзабекова, К. Рахимов, А.Қалматаев, М.Джумабаев.